

**Likabehandlingsplan och plan mot kränkande
behandling Skansenskolan 7-9**
(grundsärskola samt grundskola)

läsåret 2019/2020

*Vi arbetar tillsammans för en stor acceptans för
olikheter hos alla människor och fokuserar på det
positiva hos var och en*

Innehållsförteckning

- s. 3 Rektor har ordet
- s. 4 Uppföljning av föregående år
- s. 4 Plan för läsåret 19/20
- s. 7 Rutiner för och vid upptäckt av trakasserier och annan kränkande behandling

Bilaga 1

- s. 9 Lagar som reglerar likabehandlingsarbetet
- s. 9 Definitioner och begrepp

Bilaga 2

- s. 11 Anmälan om kränkande behandling till huvudman

Bilaga 3

- s. 12 Utredning och åtgärder i samband med trakasserier och kränkande behandling

Rektor har ordet

Arbetet med likabehandling och mot kränkande behandling är ett mycket viktigt arbete. För att kunna göra sitt bästa och utvecklas på bästa sätt så behöver vi uppleva en trygg miljö där vi har tillit till personerna runt omkring oss.

Vi vuxna i skolan har ansvaret för arbetet. Mycket görs för att arbeta förebyggande och det är viktigt att vi vuxna också agerar snabbt då kränkningar inträffar.

Därför är upplevelsen av trygghet och tilliten till oss vuxna grunden och vår ambition är att kunna ge er alla, barn som vuxna, ett bemötande som ökar denna upplevelse.

Sara Brogård

Mörbylånga 2019-09-30

Uppföljning av föregående år

Mål 18/19:

- jobba vidare med nätkränkningar
- jobba mot sexuellt ofredande
- jobba mot rasism
- alltid avbryta skojbråk/maktlekar
- tänka vidare runt hur vi ska skapa trygga elevtoaletter
- göra Trygghets-teamet känt för såväl elever, vårdnadshavare som personal

Trygghetsteamet möttes ca 1 ggr/mån. De anmälningar om kränkande behandling samt händelseblad för destruktivt beteende som kommit in kartlades och utifrån den analys vi gjorde månadsvis beslutade vi om riktade insatser.

Plan för läsåret 19/20

Det som våra kartläggningar visade var att det fanns stora behov av att arbeta med samspelande bland eleverna i åk 7. De kommer samman från olika skolor och ska lära känna varandra och de konflikter som inte är "färdigbearbetade" från tidigare skolår tas med och får en chans att blossa upp och upplevda orättfärdigheter ser en sin chans att återställa (dvs ge igen).

I nuläge (efter kartläggningar under HT18) så är vår plan att fokusera på arbete i åk 7 genom följande aktiviteter:

Individ:

- elever som har varit utsatta för mobbning under lång tid utvecklar ett provocerande sätt, detta har en inte arbetat med vid tidigare skolor/i tidigare skolår, så kurator arbetar med att stärka självkänsla
- ett antal elever kommer att få arbeta med skolkurator utifrån "repulse", en metod för att arbeta med individens impuls kontroll, vi har även prioriterat att stärka upp så även socialpedagog har kompetens att arbeta med detta

Grupp:

- grupper av elever, som mentorer i åk 7 har identifierat, kommer att få arbeta tillsammans med socialpedagog utifrån våldsprevention

Alla:

- arbete med normer för socialt samspelande som socialpedagogen arbetar med i klasserna med stöd från mentorer

För alla elever vid skolan är fokusområdena under lå 19/20

- kända ordningsregler
- språkbruk
- maktlekar
- normer

På vår enhet jobbar vi förebyggande genom:

- Elevhälsan kommer arbeta med klasserna upprepade tillfällen under hösten och mentorerna arbetar med klasserna återkommande under klassens samling.
- Elever och vårdnadshavare i klasserna bjuds in till skolan för samtal och diskussion runt normer, maktlekar och språkbruk.

På vår enhet jobbar vi främjande genom:

- Trygghetsteamet vill skapa förutsättningar för att Skansenskolans arbetsmiljö ska präglas av trygghet och studiero där elever upplever arbetsglädje. Teamet samordnar arbetet i arbetslagen och i klasserna. Trygghetsteamet har regelbundna möten.
- Elevhälsan (skolsköterska, socialpedagog & skolkurator) arbetar i klasserna ett antal tillfällen enligt överenskommen planering. De deltar även i arbetet genom Trygghetsteamet. Dessutom arbetar de på initiativ av annan personal med att vägleda och stötta i arbetet kring normer, maktlekar och språkbruk.

Verksamhetsnivå

Under läsårsstarten har all personal genomgång av de övergripande målsättningarna och planerade insatserna runt "VARA-dokumentet" (se bilaga 1), ordningsreglerna samt en skolstart med klassgemensam start och avslutning på dagarna under de första veckorna.

Gruppenivå elever

- Klasslärare träffar klassen varje vecka. Vid dessa tillfällen sker återkommande arbete utifrån fokus-områdena i denna plan.
- Utöver detta har elevhälsans personal planerade värdegrundslektioner med klasserna runt fokus-områdena.
- Vid några tillfällen under året görs en skolgemensam planering utifrån aktuellt TEMA för dagen med arbete utifrån fokus-områdena.

Individnivå elever

I alla ämnen så arbetar en genom sitt sätt att vara för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling, på skolan är det en grundbult att läraren kan bygga goda relationer med sina elever. I det regelbundna mentorssamtalet är det viktigt att mentorn är lyhörd och kan fånga upp signaler från eleven om det finns någon form av utanförskap.

Gruppenivå personal

I trygghetsteamet ingår representanter från olika arbetslag i syfte att kartlägga, planera för och kunna stödja kollegorna i värdegrundsarbetet, men även i arbetsgången vid eventuella kränkningar.

Individnivå personal

- Vid APT informeras återkommande om arbetsgången och det stöd som finns att få vid ev uppkomna situationer med kränkningar.
- När en medarbetare av någon anledning är i en instabil situation, skall risken minimeras genom att skolledningen i ett tidigt skede stödjer medarbetaren så att detta inte medför kränkning av elev.

Kartläggning:

För att få fram verksamhetens behov så genomförs följande under vårterminen 2020:

- SKL elevenkäter
- utifrån elevenkäterna 2019 jobbar elevkåren med innebörden av upplevelse av trygghet och skolan genomför en fördjupad enkät gällande det
- utvärdering i trygghetsteamet
- mentors-/ & utvecklingssamtal, vid samlad tidpunkt frågar mentor om enskild elevs upplevelse om en själv är eller ser någon som är utsatt, detta tillfälle informeras vårdnadshavare om för att i förväg kunna stötta sitt barn
- analys av tillbud/olycksfall/incidentrapportering
- händelseblad/anmälan till huvudman
- observationer

Utvärdering

Utvärdering och kartläggning ska ske under VT20 och ska planeras av Trygghetsteamet. Utvärderingen ska användas för att ta fram mål inför lå 20/21.

Elevutvärdering av insatser i klass görs med hjälp av enkät. Utvärdering av trygghetsarbetet på skolan görs i samråd mellan trygghetsteam, arbetslag och fritidsledare.

Återkoppling av resultat

Återkoppling av resultat sker genom information till elever och personal, samt via veckoinformation till vårdnadshavare.

Rutiner för och vid upptäckt av trakasserier och annan kränkande behandling

Rutinen för tidig upptäckt

Elever ska ha kännedom om skolans rutiner och handlingsplan vid kränkande behandling, de ska även ha kännedom om vem de kan vända sig till när de anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling.

Rutiner för att garantera god uppsikt över alla utrymmen elever vistas i:

Under skollunchen äter klassen tillsammans med schemalagd lärare.

Vid skoldagens slut finns vuxna vid påstigningen av bussarna.

Under hela skoldagen finns det fritidsledare i korridorer och uppehållsrum. Lärarna är uppmanade att öppna klassrummen före lektionens start, för att minimera trängseln i korridorerna på morgonen.

Personal

Lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektor. För detta används särskild blankett som finns på Pedagog Mörbylånga (bilaga 2).

Återkoppling ska också ske till mentor och denne ska även informera vårdnadshavare om en inte kommer överens om annat.

Rektor

Rektor som får kännedom om att ett en elev anser sig blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Rektor har också ansvar för att händelsen utreds samt att vårdnadshavarna informeras genom att säkerställa vem som gör vad.

När en elev kränker en annan elev

1. Vid iakttagelse av eller information om kränkningar ska skolan skyndsamt anmäla, utreda och vidta åtgärder.
2. Personal som gjort iakttagelser eller tagit emot uppgifter om kränkande behandling ska alltid informera mentor samt i samråd med mentor göra anmälan via blankett (se bilaga 2) till rektor som i sin tur anmäler till huvudman.
3. Utredningen (se bilaga 3) görs av mentor i samråd med personal som gjort iakttagelser eller fått information. Utredningens omfattning beror helt på omständigheterna i det enskilda fallet. Ansvarig för utredningen eller rektor kontaktar vårdnadshavare för berörda elever och informera om händelsen och hur skolan arbetar med händelsen.
4. Mentor, rektor eller den som rektor utser som ansvarig för utredning tar fram åtgärder som leder till att kränkningarna upphör. Utredning samt framtagande av åtgärder bör göras i samråd med berörda. Åtgärderna dokumenteras i utredning.
5. Vid behov sammankallas till möte med vårdnadshavare, personal och eventuellt rektor.
6. Mentor, rektor eller den som rektor utser som ansvarig för utredningen ska följa upp och utvärdera insatta åtgärder. Utvärderingen ska dokumenteras.

Rektor sammanställer samt återkopplar till Trygghetsteamet som går igenom befintliga anmälningar och utredningar kontinuerligt. Detta för att kartlägga om det finns något mönster bland utsatta elever som inte uppmärksammats tidigare. Om det vid genomgång framkommer dold upprepad kränkning ska åtgärder vidtas omgående enligt ovanstående rutiner.

När en elev blir kränkt av en vuxen

Om en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en vuxen följs nedanstående plan:

1. Händelsen anmäls till rektor som anmäler till huvudman.
2. Vårdnadshavare kontaktas.
3. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Rektor dokumenterar och återkopplar till huvudman.
4. Rektor följer upp ärendet med eleven och dess vårdnadshavare.
5. Rektor har regelbundna uppföljningssamtal med berörd personal.

Om åtgärderna inte är tillräckliga tas kontakt med rektors chef, skolchefen. Elevens vårdnadshavare kan även vända sig till Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO).

Lagar som reglerar likabehandlingsarbetet

Denna likabehandlingsplan utgår från

Skollagen (2010:800) 6 kap. 1§

Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Diskrimineringslagen (2008:567) 3 kap. 1§

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. (rev. 2016:828)

Definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunder

Alla barn och elever ska ha samma rättigheter – flickor som pojkar och oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Alla barn och elever har rätt att vistas i våra olika verksamheter utan att utsättas för någon form av kränkande behandling

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar ett barn/elev sämre än andra barn/elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barn/elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan). Det kan bland annat vara att en använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn/ elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barn/elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barn/elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier. Både personal och barn/elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelande. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn/elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet/eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när ett barn/ elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Referenser

Skollagen (2010:800)

Diskrimineringslagen (2008:567)

Diskrimineringsombudsmannen (2019)

Tillgänglig: <https://www.do.se/om-diskriminering/skyddade-diskrimineringsgrunder/>

(hämtad 2019-09-01)

Anmälan om kränkande behandling till huvudman

Nedanstående händelse anmäls till rektor enligt Skollagen, 6 kap 10§

Förskola/Skola	Barngrupp/klass
----------------	-----------------

Vad har hänt?

- Kränkande behandling
- Trakasserier
- Sexuella trakasserier

Beskriv händelsen kort
Datum för händelse:

Underskrift/underskrifter
Namnförtydligande
Vårdnadshavare informerades, datum:

Anmälan om kränkande behandling – information till huvudmannen

- Utredning har påbörjats

Datum
Underskrift rektor/förskolechef
Namnförtydligande

- Ärendet avslutas

Datum:

Utredning och åtgärder i samband med trakasserier och kränkande behandling.

Enligt Skollagen, 6 kap 10§, avseende kränkande behandling/trakasserier/sexuella trakasserier.

Utsatt barn/elev

Barn/elev	Personnummer
Barngrupp/klass	Telefonnummer
Vårdnadshavare informerade, datum:	

Barn och elever som uppges ligga bakom händelsen

Barn/elev	Barngrupp/klass
Vårdnadshavare	Telefonnummer
Vårdnadshavare informerade, datum:	
Barn/elev	Barngrupp/klass
Vårdnadshavare	Telefonnummer
Vårdnadshavare informerade, datum:	

Personer som deltagit i utredningen:
Beskrivning av händelsen:
Följande åtgärder kommer vidtas:
Uppföljning av åtgärder sker på följande sätt: